T014 BD V 197-CQH-10 Nhân Duyên Kiếp Trước của Sự Khổ Hạnh-Hưng Khởi Hạnh

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

10- KINH PHAÄT NOÙI VEÀ NHAÂN DUYEÂN KIEÁP TRÖÔÙC CUÛA SÖÏ KHOÅ HAÏNH Nghe nhö vaày: Moät thuôû noï, Phaät ngöï taïi con suoái lôùn A-naäu cuøng vôùi chuùng ñaïi Tyø-kheo naêm traêm vò, ñeàu laø baäc A-la-haùn, ñaõ chöùng ñöôïc saùu thöù thaàn thoâng, chæ tröø Tyø-kheo A-nan. Baáy giôø, Phaät baûo Xaù-lôïi-phaát: –Thuôû xöa, taïi thaønh Ba-la-naïi, caùch thaønh khoâng xa coùù aáp Ña thuù, trong aáp coù moät vò Baø-la-moân laø quan Thaùi söû cuûa nhaø vua, laø baäc nhaát trong nöôùc. Vò quan naøy coù moät ngöôøi con, treân ñaàu töï nhieân coù voøng löûa (hoûa man), do ñoù ñöôïc ñaët teân laø Hoûa Man, töôùng maïo khoâi ngoâi, coù ba möôi töôùng toát. Caùc saùch vôû cuûa Phaïm chí, Ñoà thö, Saám kyù... loaïi naøo cuõng thoâng hieåu. Caám giôùi cuûa ngoaïi ñaïo vaø caùc phöông thöùc tính toaùn ñeàu hoïc taäp thaáu suoát. Baáy giôø, coù con ngöôøi thôï goám teân laø Nan-ñeà-baø-la (Hoä Hyû), voán laø baïn thaân vôùi Hoûa Man töø nhoû. Trong loøng hoï kính troïng nghó nhôù ñeán nhau, duø giaây laùt cuõng khoâng queân nhau. Con ngöôøi thôï goám thì tinh taán, maïnh meõ, nhaân töø, hieáu thuaän. Cha meï ñeàu muø, chaøng phaûi nuoâi naáng cha meï, lo laéng chaúng thieáu vaät gì. Nan-ñeà-baø-la tuy laø thôï laøm ñoà goám, nhöng tay chaøng khoâng ñaøo ñaát, cuõng khoâng baûo ngöôøi khaùc ñaøo, chaøng chæ laáy ñaát vaùch töôøng lôû, bôø saäp vaø ñaát chuoät ñaøo nhoài laïi laøm ñoà duøng, ñeïp ñeõ khoâng thöù ñoà söù naøo saùnh baèng. Neáu coù ngöôøi nam hay ngöôøi nöõ ñeán mua caùc ñoà goám aáy, hoï chæ caàn ñeå laïi luùa maïch, meø, ñaäu ôû ñoù roài laáy ñoà goám ñi. Töø ñaàu chaøng ñaõ khoâng ñònh giaù tröôùc, cuõng khoâng laáy vaøng baïc, cuûa caûi, vaûi voùc, maø chæ laáy luùa gaïo ñeå naáu aên maø thoâi. Tinh xaù nôi Ñöùc Nhö Lai Ca-dieáp an truï caùch aáp Ña thuù khoâng xa, cuøng vôùi chuùng ñaïi Tyø-kheo goàm hai vaïn ngöôøi, ñeàu laø baäc La-haùn. Hoä Hyû noùi vôùi Hoûa Man raèng: –Chuùng ta cuøng nhau ñeán vieáng thaêm Ñöùc Nhö Lai Ca-dieáp chöù? Hoûa Man ñaùp: –Hoä Hyû ñeán vieáng thaêm gaõ ñaïo nhaân troïc ñaàu aáy laøm gì? Con ngöôøi troïc ñaàu aáy laøm gì coù ñaïo? Phaät ñaïo raát khoù ñöôïc gaëp. Chaøng noùi nhö vaäy cho ñeán ba laàn. Ngaøy hoâm sau, Hoä Hyû laïi noùi vôùi Hoûa Man: –Chuùng ta cuøng ñeán bôø soâng ñeå taém röûa chöù? Hoûa Man ñaùp: –Ñoàng yù! Noùi xong, hoï lieàn cuøng nhau ñeán bôø soâng ñeå taém röûa, roài maëc y phuïc. Hoä Hyû caàm cuïc ñaù treân tay, chæ veà phía xa, baûo baïn: –Tinh xaù nôi Ñöùc Nhö Lai Ca-dieáp an truï caùch ñaây khoâng xa, chuùng ta haõy ñeán thaêm Ngaøi moät laùt nheù! Hoûa Man ñaùp: –Hoä Hyû ñeán vieáng thaêm gaõ ñaïo nhaân troïc ñaàu aáy laøm gì? Ñaïo nhaân troïc ñaàu aáy laøm gì coù ñaïo? Phaät ñaïo raát khoù ñöôïc gaëp! Hoä Hyû beøn naém aùo Hoûa Man keùo ñi, baûo: –Chuùng ta haõy ñeán choã Phaät Ca-dieáp. Ñöùc Phaät ôû gaàn ñaây laém! Hoûa Man lieàn côûi aùo boû chaïy, Hoä Hyû lieàn ñuoåi theo, naém daây buoäc löng baûo: –Chuùng ta coù theå ñeán gaëp Phaät choác laùt roài trôû veà ñöôïc khoâng? Hoûa Man laïi côûi daây löng boû chaïy, baûo: –Toâi khoâng muoán gaëp gaõ

Sa-moân troïc ñaàu aáy.

Hoä Hyû lieàn naém ñaàu chaøng keùo ñi, baûo: –Haõy cuøng nhau ñeán gaëp Ñöùc Phaät moät laàn roài haõy veà! Phaät baûo Xaù-lôïi-phaát: –Tuïc leä nöôùc Ba-la-naïi thôøi aáy quy ñònh khoâng ñöôïc naém ñaàu ngöôøi khaùc, heã ai naém ñaàu ngöôøi khaùc thì bò töû hình. Luùc aáy, trong loøng Hoûa Man raát ñoåi kinh haõi, nghó raèng: “Con cuûa ngöôøi thôï goám naøy leõ naøo chòu toäi cheát maø naém ñaàu ta sao?”. Hoä Hyû baûo Hoûa Man: –Vì baïn maø toâi chòu toäi cheát cuõng chaúng aân haän gì, mieãn laø laøm sao cho baïn ñöôïc ra maét Ñöùc Phaät laø toâi vui roài! Hoûa Man nghó: “Chuyeän naøy chaúng phaûi nhoû, chaéc haún phaûi coù vieäc gì toát môùi khieán cho baïn ta chòu cheát maø naém ñaàu nhö vaäy”. Anh noùi: –Haõy thaû ñaàu toâi ra, toâi seõ theo anh. Hoä Hyû lieàn thaû ra, Hoûa Man beøn trôû veà bôùi toùc, thay aùo cuøng ñi vôùi baïn ñeán choã Ñöùc Phaät Ca-dieáp. Hoä Hyû ñaûnh leã döôùi chaân Ñöùc Nhö Lai Ca-dieáp roài ngoài qua moät beân, coøn Hoûa Man thì ñöùng thaúng, giô tay chaøo hoûi maø thoâi, roài ngoài xuoáng moät beân. Hoä Hyû chaép tay baïch Ñöùc Phaät Ca-dieáp: –Baïch Ñöùc Theá Toân, anh Hoûa Man naøy laø con cuûa quan Thaùi söû trong aáp Ña thuù, laø baïn thaân cuûa con töø thôøi thô aáu, nhöng anh ta khoâng bieát Tam toân, khoâng tin Tam baûo, khoâng thaáy Phaät, khoâng nghe Phaùp, khoâng cuùng döôøng chuùng Taêng. Cuùi mong Ñöùc Theá Toân khai hoùa cho söï si meâ toái taêm, laøm cho anh aáy tin hieåu. Baáy giôø ñoàng töû Hoûa Man nhìn kyõ Ñöùc Phaät töø ñaàu xuoáng chaân, töø chaân leân ñaàu, thaáy Ñöùc Phaät töôùng toát, oai nghi voøi voïi, caùc caên vaéng laëng, thuaàn thuïc, ñieàu hoøa, coù ba möôi hai töôùng toát, taùm möôi veû ñeïip, gioáng nhö hoa caây Sa-la. Thaân Ngaøi gioáng nhö nuùi Tu-di, khoâng theå thaáy ñöôïc ñaûnh ñaàu Ngaøi. Maët Ngaøi saùng nhö traêng raèm, aùnh saùng chieáu soi nhö maët trôøi giöõa ban ngaøy, maøu thaân nhö nuùi vaøng. Thaáy töôùng toát cuûa Phaät, Hoûa Man lieàn suy nghó: “Saùch Saám Kyù cuûa Phaïm chí coù ghi cheùp veà töôùng toát, nay Ñöùc Phaät coù ñuû caùc töôùng aáy, chæ coù hai töôùng laø ta khoâng thaáy ñöôïc”. Baáy giôø Hoûa Man duøng keä hoûi: Con nghe Baäc Ñaïi Só Coù ba hai töôùng toát Toân quyù giöõa loaøi ngöôøi Nhöng khoâng thaáy hai töôùng Vaäy thaân Baäc Tröôïng Phu Coù Maõ aâm taøng chaêng? Vaø coù löôõi roäng daøi Che ñeán mí toùc chaêng? Xin Ngaøi theø löôõi ra Ñeå con heát nghi ngôø Thaáy roài con môùi bieát Coù ñuùng nhö kinh cheùp. Baáy giôø Ñöùc Nhö Lai Ca-dieáp lieàn theø töôùng löôõi roäng daøi ra che phuû caû maët, leân tôùi nhuïc keá, qua hai loã tai. Baûy laàn ñöa löôõi leân ñaàu roài thu löôõi vaøo mieäng. AÙnh saùng trong thaân Ngaøi phaùt ra chieáu khaép caû ñaïi thieân theá giôùi, laán aùt aùnh saùng maët trôøi, maët traêng, cho ñeán coõi trôøi A-ca-nò-tra, aùnh saùng trôû laïi xoay quanh thaân Ngaøi baûy voøng roài

nhaäp vaøo ñaûnh ñaàu cuûa Ngaøi. Ñöùc Nhö Lai Ca-dieáp duøng naêng löïc thaàn tuùc hieän töôùng Maõ aâm taøng, chæ cho moät mình Hoûa Man thaáy, ngöôøi khaùc khoâng thaáy. Ñoàng töû Hoûa Man thaáy Ñöùc Phaät coù ba möôi hai töôùng toát, chaúng thieáu töôùng naøo neân hôùn hôû vui möøng, khoâng kieàm cheá ñöôïc. Ñöùc Nhö Lai Ca-dieáp lieàn noùi phaùp cho ñoàng töû Hoûa Man nghe. Ngaøi noùi veà phaùp ñoaïn maát coâng ñöùc cuûa Boà-taùt. Theá naøo laø ñoaïn maát coâng ñöùc

cuûa Boà-taùt? Ñoù laø thaân laøm vieäc aùc, mieäng noùi lôøi aùc, yù nghó ñieàu aùc. Vieäc maø thaân khoâng neân laøm laïi laøm, lôøi maø mieäng khoâng neân noùi laïi noùi, ñieàu maø yù khoâng neân nghó laïi nghó. Theá naøo laø vieäc maø thaân khoâng neân laøm laïi laøm cuûa Boà-taùt? Ñoù laø sau naøy khi thaønh Phaät, thì thaân hình thaáp luøn, nhoû con. Naøy ngöôøi thuoäc doøng hoï giaøu sang, ñoù laø quaû baùo cuûa vieäc maø thaân khoâng neân laøm laïi laøm cuûa Boà-taùt. Theá naøo goïi laø lôøi maø mieäng khoâng neân noùi laïi noùi cuûa Boà-taùt? Ñoù laø sau naøy khi xuaát gia hoïc ñaïo, noã löïc caàn khoå môùi ñöôïc thaønh Phaät. Naøy ngöôøi thuoäc doøng hoï giaøu sang, ñoù laø quaû baùo cuûa lôøi maø mieäng khoâng neân noùi laïi noùi cuûa Boà-taùt. Theá naøo goïi laø ñieàu maø yù khoâng neân nghó laïi nghó cuûa Boà-taùt? Ñoù laø Boà-taùt sau naøy khi thaønh Phaät, chuùng Taêng trong Taêng ñoaøn thöôøng khoâng hoøa hôïp, baát cöù ôû ñaâu cuõng caõi nhau nhöõng chuyeän ñuùng sai, phaûi traùi. Naøy ngöôøi thuoäc doøng hoï giaøu sang, ñoù laø quaû baùo cuûa ñieàu maø taâm khoâng neân nghó laïi nghó cuûa Boà-taùt. Naøy ngöôøi thuoäc doøng hoï giaøu sang, ñoù laø quaû baùo veà ba haønh vi aùc cuûa Boà-taùt. Naøy ngöôøi thuoäc doøng hoï giaøu sang, haõy boû nhöõng ñieàu aáy. Baáy giôø ñoàng töû Hoûa Man lieàn böôùc tôùi ñaûnh leã döôùi chaân Ñöùc Phaät, quyø thaúng chaép tay baïch Phaät: –Nay con xin saùm hoái nhöõng vieäc maø thaân khoâng neân laøm laïi laøm, nhöõng lôøi mieäng khoâng neân noùi laïi noùi, nhöõng ñieàu taâm khoâng neân nghó laïi nghó. Cuùi mong Ñöùc Theá Toân chaáp nhaän söï saùm hoái cuûa con. Töø nay veà sau, con khoâng daùm phaïm nöõa! Ñoàng töû saùm hoái cho ñeán ba laàn nhö vaäy. Ñöùc Nhö Lai Ca-dieáp im laëng nhaän lôøi. Ñoàng töû Hoûa Man, ñoàng töû Hoä Hyû cuøng ñöùng daäy ñaûnh leã döôùi chaân Phaät, töø giaõ ra veà. Treân ñöôøng trôû veà ñoàng töû Hoûa Man boãng nghó ñeán ba aùc baùo, lieàn baûo Hoä Hyû: –Anh bò maát lôïi ích, khoâng ñöôïc lôïi ích. Anh laøm ñieàu khoâng coù lôïi, khoâng laøm ñieàu coù lôïi. Toâi khoâng muoán nhìn maët anh nöõa, toâi khoâng muoán nghe noùi ñeán teân anh nöõa! Hoä Hyû hoûi: –Vì sao vaäy? Hoûa Man ñaùp: –Anh sôùm theo Ñöùc Phaät Ca-dieáp, ñöôïc nghe Phaùp baûo saâu xa, taïi sao vaãn ôû nhaø maø khoâng xuaát gia? Hoä Hyû ñaùp: –Anh khoâng bieát laø cha meï toâi giaø caû, laïi bò muø loøa, toâi phaûi nuoâi naáng, saên soùc song thaân, laøm sao xuaát gia ñöôïc? Toâi cuõng muoán xuaát gia töø laâu, toâi seõ xuaát gia haønh ñaïo khi naøo cha meï toâi qua ñôøi. Vì vaäy neân toâi chöa muoán xuaát gia. Hoûa Man noùi vôùi Hoä Hyû: –Toâi nhôø theo Ñöùc Phaät Ca-dieáp, ñöôïc nghe Ngaøi noùi veà nhaân duyeân quaû baùo cuûa Boà-taùt khi gaây ra ba haønh vi xaáu aùc, neân toâi khoâng thích soáng ôû nhaø nöõa, toâi muoán ngay baây giôø trôû laïi choã Ñöùc Phaät ñeå xin laøm Tyø-kheo.

Hoä Hyû hoûi raèng: –Laønh thay! Laønh thay! Hoûa Man nhôø söùc maïnh cuûa tö duy môùi coù theå trôû laïi vôùi Phaät ñuùng luùc. Vì sao? Vì Phaät ra ñôøi khoù gaëp. Ñoàng töû Hoûa Man lieàn oâm Hoä Hyû, sau ñoù nhieãu quanh ba voøng, chaép tay taï loãi: –Neáu thaân, mieäng, yù cuûa toâi coù loãi vôùi anh, mong anh tha thöù! Anh ñaõ khoå nhoïc chæ cho toâi ñaïo lôùn chaùnh chaân. Baáy giôø Hoûa Man noùi keä khen ngôïi baïn: Loøng nhaân laø baïn laønh Khoâng tham laø baïn phaùp Daãn toâi

ñeán chaùnh ñaïo Baïn naøy ñöôïc Phaät khen! Ñoàng töû Hoûa Man noùi keä xong, beøn nhieãu quanh Hoä Hyû ba voøng roài trôû laïi tinh xaù cuûa Phaät Ca-dieáp, cuùi ñaàu laïy döôùi chaân Phaät, quyø hai goái saùt ñaát, chaép tay baïch Phaät: –Con coù ñöôïc pheùp caïo toùc, nhaäp ñaïo, thoï giôùi cuï tuùc vôùi Ñöùc Nhö Lai Ca-dieáp chaêng? Phaät baûo Xaù-lôïi-phaát: –Ñöùc Nhö Lai Ca-dieáp baáy giôø lieàn hoùa ñoä ñoàng töû Hoûa Man, truyeàn trao giôùi cuï tuùc. Phaät baûo Xaù-lôïi-phaát: –Thaày bieát ñoàng töû Hoûa Man luùc baáy giôø laø ai chaêng? Chính laø Ta ngaøy nay. Cha cuûa Hoûa Man luùc baáy giôø nay chính laø vua cha Chaân Tònh. Coøn ñoàng töû Hoä Hyû, thôï goám luùc baáy giôø, nay chính laø ngöôøi maø luùc Ta laøm Thaùi töû, ñang ôû taïi cung theå nöõ, vaøo luùc nöûa ñeâm, laøm Thieân töû Bình, ñeán baûo Ta raèng: “Ñaõ ñeán luùc, haõy xuaát gia hoïc ñaïo ñi!”. Ñöùc Phaät baûo: –Naøy Xaù-lôïi-phaát, Hoä Hyû cöù khuyeân Ta xuaát gia maõi, ñoù chính laø vò Thieän tri thöùc laøm cho Ta ñöôïc ñeán vôùi ñaïo. Phaät baûo Xaù-lôïi-phaát: –Luùc tröôùc Ta ñaõ noùi lôøi aùc vôùi Hoä Hyû laø: “Phaät Ca-dieáp laø Sa-moân troïc ñaàu laøm gì coù Phaät ñaïo, Phaät ñaïo raát khoù ñöôïc”. Do lôøi noùi aùc aáy, neân ñeán khi saép thaønh Phaät maø Ta coøn phaûi chòu khoå haïnh trong saùu naêm. Naøy Xaù-lôïi-phaát, luùc aáy, moãi ngaøy Ta aên moät haït meø, haït luùa, haït ñaäu xanh, haït ñaäu ñoû. Tuy Ta chòu söï ñaéng cay nhö vaäy, nhöng chaúng coù lôïi ích gì ñoái vôùi ñaïo phaùp caû. Ta ñaõ chòu ñöïng söï khoå cuûa ñoùi, khaùt, laïnh, noùng, möa, gioù, muoãi moøng, thaân hình khoâ ñeùt gaày coøm. Ta cho raèng mình ñaõ thaønh Phaät ñaïo, nhöng thaät ra chaúng chöùng ñaéc ñöôïc gì. Naøy Xaù-lôïi-phaát, Ta tu haønh khoå haïnh saùu naêm, ñoù laø ñeàn traû nhaân duyeân kieáp tröôùc, sau ñoù môùi thaønh A-naäu-tam-da-tam-boà-a-duy-tam-phaät. Baáy giôø Ñöùc Theá Toân noùi baøi keä veà nhaân duyeân ñôøi tröôùc: Xöa, Ta laø Hoûa Man Noùi vôùi Hoä Hyû raèng: “Gaõ troïc ñaâu coù Phaät, Phaät ñaïo raát khoù ñöôïc.” Do nhaân duyeân nhö vaäy Suoát trong saùu naêm daøi Chòu ñöïng söï khoå haïnh Mong ñöôïc thaønh Phaät ñaïo.

Khoâng cho laø khoå haïnh Coù theå thaønh Phaät ñaïo Mong caàu baèng phi ñaïo Nhaân duyeân töï troùi buoäc. Duyeân xöa khoâng maát ñi Cuõng chaúng tan trong khoâng Phaûi giöõ ba nhaân duyeân Thaân, mieäng, yù chôù phaïm. Nay Ta thaønh Phaät ñaïo Ñöôïc laøm töôùng ba coõi Taïi suoái lôùn A-naäu Töï noùi chuyeän ñôøi tröôùc. Phaät baûo Xaù-lôïi-phaát: –Thaày haõy xem Ñöùc Nhö Lai, caùc ñieàu aùc ñaõ döùt heát, caùc ñieàu thieän ñaõ ñaày ñuû. Ñoái vôùi caùc Trôøi, ngöôøi, Quyû thaàn, Caøn-thaùt-baø, A-tu-la, Ca-laàu-la, Khaån-na-la, Ma- haàu-la-giaø, taát caû chuùng sinh, Ta ñeàu muoán hoùa ñoä cho hoï. Vaäy maø Ta vaãn khoâng thoaùt khoûi nghieäp duyeân ñôøi tröôùc, huoáng chi laø nhöõng ngöôøi si meâ, toái taêm chöa ñaéc ñaïo! Naøy Xaù-lôïi-phaát, thaày phaûi tu hoïc giöõ gìn ba loãi cuûa thaân, boán loãi cuûa mieäng vaø ba loãi cuûa yù. Naøy Xaù-lôïi-phaát, phaûi tu hoïc nhö vaäy. Khi Phaät noùi veà nhaân duyeân ñôøi tröôùc cuûa Ñöùc Nhö Lai thì moät vaïn, moät ngaøn vò trôøi chöùng quaû Tu-ñaø-hoaøn. Taùm ngaøn con roàng ñeàu thoï naêm giôùi; naêm ngaøn Daï-xoa thoï Tam töï quy. Luùc baáy giôø, roàng lôùn ñaàu ñaøn A-naäu chaép tay baïch Phaät: –Baïch Ñöùc Theá Toân, xin Ngaøi nhaän söï cuùng

döôøng cuûa con ngay treân con suoái naøy. Ngaøi noùi phaùp nhaân duyeân ñôøi tröôùc, khieán cho ñôøi töông lai khi con thaønh Phaät, traùnh khoûi ñöôïc nhaân duyeân nhö vaäy, laøm cho con döùt saïch caùc ñieàu aùc, thaønh Chaân Tònh Nhö Lai. Phaät baûo roàng lôùn ñaàu ñaøn A-naäu: –Neáu ngöôi muoán ñöôïc nhö ñieàu nguyeän aáy thì phaûi heát söùc giöõ gìn thaân, mieäng, yù ñöøng ñeå traùi phaïm thì ngöôi môùi coù theå ñaït ñöôïc nhö ñieàu mong öôùc treân, caùc ñieàu aùc dieät heát, thaønh Chaân Tònh Nhö Lai. Roàng lôùn ñaàu ñaøn A-naäu nghe Ñöùc Phaät daïy nhö vaäy, hôùn hôû vui möøng, beøn raûi höông chieân-ñaøn coõi trôøi leân thaân Phaät vaø naêm traêm vò La-haùn. Baáy giôø Ñöùc Phaät noùi phaùp an uûi caùc Trôøi, Roàng, Quyû thaàn nghe. Sao goïi laø phaùp an uûi? Ñoù laø thöïc haønh phaùp boá thí, thöïc haønh phaùp trì giôùi, thöïc haønh phaùp sinh leân coõi trôøi, thöïc haønh phaùp ñoaïn duïc, thöïc haønh phaùp döùt tröø ba ñöôøng aùc, thöïc haønh phaùp voâ laäu, thöïc haønh phaùp thanh tònh. Ñöùc Phaät noùi nhö vaäy xong, Ngaøi cuøng caùc Tyø-kheo rôøi khoûi toøa hoa ñang ngoài. Caùc Tyø-kheo vaây quanh Ñöùc Phaät voït leân hö khoâng, cao ñeán baûy caây Ña-la, bay ñi baèng thaàn tuùc, gioáng nhö con chim bay löôïn treân maây, roài töø töø trôû veà tinh xaù Truùc vieân ôû thaønh La-duyeät-kyø. Khi Ñöùc Phaät noùi phaùp xong, Toân giaû Xaù-lôïi-phaát vaø naêm traêm vò La-haùn, roàng lôùn ñaàu ñaøn A-naäu, taùm boä quyû thaàn thaûy ñeàu vui möøng laõnh thoï thöïc haønh.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.